

נטיעה שלישית

שמירה על המסורת

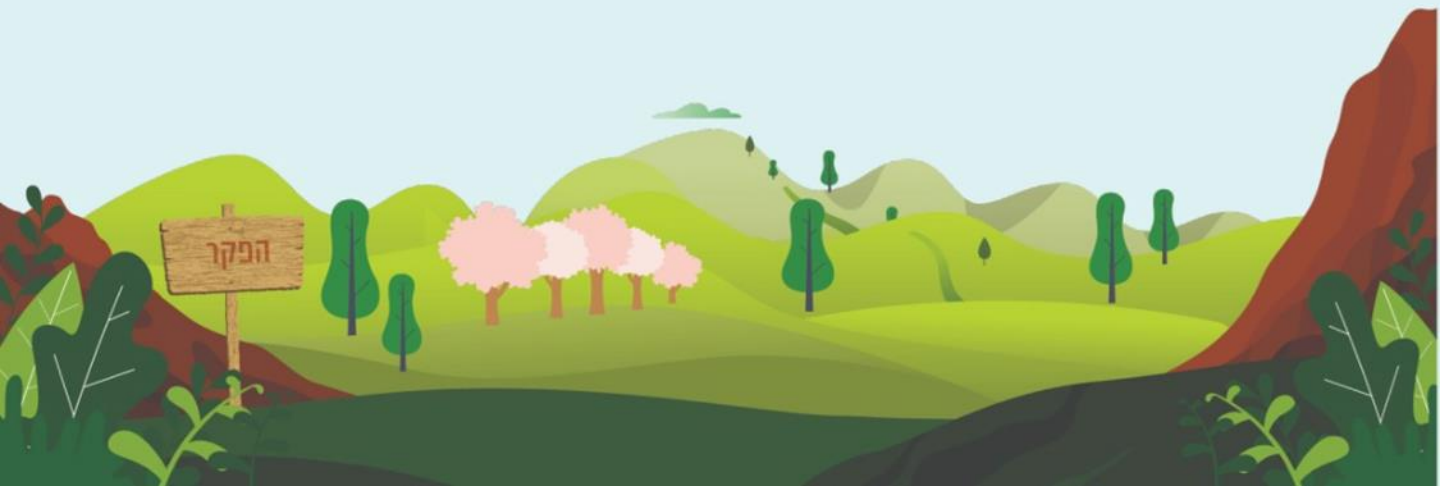
במושבות הראשונות היו חקלאים אשר חלקם שמרו על מצוות התורה וחלקם באו לכאן במטרה ליישב את הארץ ולא הקפידו על שמירת תורה ומצוות. בנוסף הגיעו למושבות פקידים, עוזריהם של הברון רוטשילד, שסייעו למושבות אך היו רחוקים משמירת תורה ומצוות והשפעתם במושבות הייתה רבה.

בית הכנסת בזיכרון יעקב

בספר המסע של הרב קוק מסופר כי כאשר הגיעו לזיכרון יעקב התווכחו הרבנים אם להתפלל בבית הכנסת של המושבה. היה זה ערב שבת והעובדה שהחליטו לבסוף לא להתפלל במקום, פגעה מאוד בקהילה המקומית.

למה לא התפללו שם?

בית הכנסת היה מפואר, ראוי ומכובד, תפילותיו נאות וכך מתפלליו, אבל היה בו פגם. בימת בית הכנסת לא היתה במרכז, בקרבה לארון הקודש. מיקומה הזכיר מבנה שאינו יהודי.

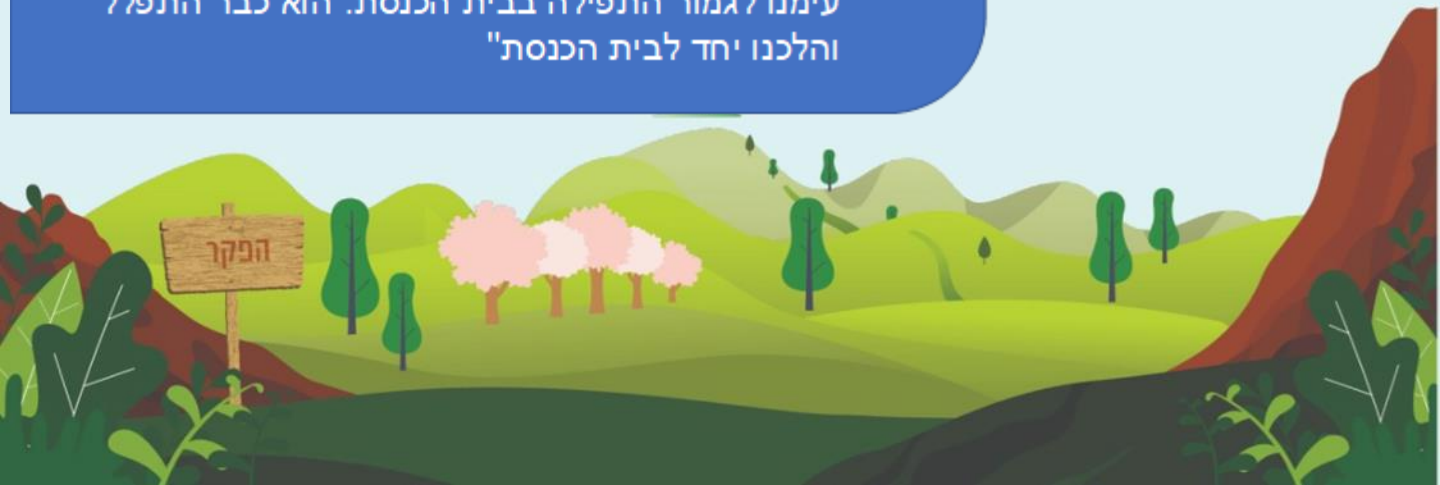

מה היה הפתרון? האם הייתה פה התפשרות עם קיום ההלכה? תארו את תחושות הרב העולות מהסיפור.

ביומן המסע הרב קוק מתאר את הקושי שעמו נתקלו כר:

• "בערב שבת היתה אספה עם חברי הוועד על דבר דרישתנו, תיקון הבימה, הוועד הודיע במכתב אלי שיעשה כל אשר תשיג ידו להוציא את העניין לפועל. באנו במבוכה תוך כדי הליכתנו לבית הכנסת, היו ביננו ויכוחים בזה. לבסוף הוחלט בליל שבת קדש שנתפלל במלון, היתה התרגשות משום זה במושבה שחשבו זה לעלבון. סעדנו אצל ר' גדליה (כהנא), הסעודה היתה חגיגית.

• בבוקר הלך הרב יוסף זוננפלד להתפלל בבית המדרש דחסידיים הצטערנו כי נפרד מאיתנו. אני רציתי ללכת לבית הכנסת ולמחות על דבר הבימה. הרב הורוויץ אמר שאי אפשר להראות שיש ביננו חילוקי דעות, על כן או שכולנו נלך או שגם אנכי לא אלך. אח"כ בא ראש הוועד של המושבה בבקשה ללכת לבית הכנסת. בלילה כבר הסכמנו שאם יבואו לדרש נלך, וי"ב אנשים כבר חתמו קודם על הסכמת התיקון. הסכמנו כולנו ללכת למנין שמתפלל בו הרב יוסף חיים זוננפלד ולבקשו שילך עימנו לגמור התפילה בבית הכנסת. הוא כבר התפלל והלכנו יחד לבית הכנסת"

שְׁמִירָה עַל הַמַּסֶּרֶת

חֶמֶד
בית חינוך כמשפחה

הַתְּחִלָּה

סִיּוּם

באיזו מושבה
התרחש
הסיפור?

מה הייתה
הבעיה בבית
הכנסת?

האם התפללו
שם בליל
שבת?

האם התפללו
שם בשבת
בבקר?

מה היה הפתרון של
המתפללים?

איזה רב
התפלל בבית
מדרש
החסידים?

איזה רב תאר את
הסיפור במושבה?

כמה אנשים חתמו
על הסיכום לשינוי?

באיזו מושבה
התרחש
הסיפור?
זכרון יעקב

מה הייתה
הבעיה בבית
הכנסת?
הבימה צמודה
לארון הקודש

האם התפללו
שם בשבת
בבקר? כן

האם התפללו
שם בליל
שבת? לא

מה היה
הפתרון של
המתפללים?
שבמוצאי
שבת יתחילו
להזיז את
הבימה

איזה רב
התפלל בבית
מדרש
החסידיים?
הרב זוננפלד

איזה רב תאר את
הסיפור במושבה?
הרב קוק

כמה אנשים
חתמו על
הסיכום
לשינוי? 12